

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ Αρ. Φύλλου 57
15 Μαρτίου 2006
587

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3448

Για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα και τη ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ
ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΧΡΗΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Αντικείμενο ρύθμισης των διατάξεων των άρθρων 1 έως 13 αυτού του νόμου είναι ο καθορισμός, σύμφωνα και με την Οδηγία 2003/98/ΕΚ (L 345/90/31.12.2003), των όρων, των προϋποθέσεων, καθώς και των τρόπων διευκόλυνσης της περαιτέρω χρήσης εγγράφων, που βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημόσιου τομέα, όπως τα έγγραφα και οι φορείς καθορίζονται στις επί μέρους διατάξεις των άρθρων 3 και 4 αυτού του νόμου. Οι κείμενες διατάξεις για την πρόσβαση στα παραπάνω έγγραφα εξακολουθούν να ισχύουν, με την επιφύλαξη των ρυθμίσεων αυτού του νόμου.

Άρθρο 2

Υποχρέωση μέριμνας για την περαιτέρω χρήση

Οι φορείς του δημόσιου τομέα μεριμνούν ώστε τα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στην κατοχή τους, να μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν για εμπορικούς ή μη σκοπούς, σύμφωνα με τους όρους αυτού του νόμου. Όπου αυτό είναι δυνατόν, τα έγγραφα διατίθενται και με ηλεκτρονικά μέσα.

Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 14 αυτού του νόμου δεν εφαρμόζονται σε έγγραφα:

- α) Η χορήγηση των οποίων δεν εμπίπτει στη δημόσια αποστολή των οικείων φορέων του δημόσιου τομέα, όπως αυτή ορίζεται από τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις.
- β) Για τα οποία τρίτοι ή φορείς του δημόσιου τομέα έχουν δικαίωμα πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας.
- γ) Στα οποία η πρόσβαση αποκλείεται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 3 και 5 του άρθρου 5 του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), καθώς και σύμφωνα με κάθε άλλη σχετική διάταξη και ιδίως για λόγους που αφορούν: αα) την εθνική ασφάλεια, άμυνα ή δημόσια τάξη και ββ) το στατιστικό, εμπορικό ή βιομηχανικό απόρρητο.
- δ) Που βρίσκονται στην κατοχή δημόσιων ραδιοηλεκτρικών φορέων και των θυγατρικών τους εταιρειών ή άλλων οργανισμών και των θυγατρικών τους εταιρειών, με σκοπό την εκπλήρωση δημόσιας αποστολής με τη μορφή ραδιοηλεκτρικής εκπομπής.
- ε) Σε έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή εκπαι-

δευτικών, ερευνητικών ή και πολιτιστικών ιδρυμάτων, όπως σχολεία, Α.Ε.Ι., Τ.Ε.Ι., αρχεία, βιβλιοθήκες, μουσεία, ορχήστρες, λυρικές σκηνές, θέατρα και ερευνητικών εγκαταστάσεων ή άλλων οργανισμών τήρησης αποτελεσμάτων ερευνών.

Τα υπό στοιχεία δ' και ε' έγγραφα μπορεί να χορηγούνται για περαιτέρω χρήση, εφόσον αυτό προβλέπεται από γενικές διατάξεις ή διατάξεις που διέπουν τον οικείο φορέα.

2. Η περαιτέρω χρήση εγγράφων γίνεται πάντοτε με την επιφύλαξη τήρησης των διατάξεων για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (ν. 2472/1997, ΦΕΚ 50 Α'), όπως αυτές κάθε φορά ισχύουν, και, σε κάθε περίπτωση, ύστερα από ειδική επεξεργασία, προκειμένου να απαλειφθούν τα παραπάνω στοιχεία.

Άρθρο 4

Ορισμοί

Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 του προηγούμενου άρθρου, για τους σκοπούς του πρώτου κεφαλαίου αυτού του νόμου νοούνται ως:

1. «Φορείς του δημόσιου τομέα», οι κρατικές αρχές, κεντρικές και περιφερειακές, οι Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, τα λοιπά ν.π.δ.δ., οι κατά την παράγραφο 2 αυτού του άρθρου οργανισμοί δημόσιου δικαίου και οι ενώσεις που σχηματίζονται από μία ή περισσότερες από τις αρχές αυτές ή από έναν ή περισσότερους από τους οργανισμούς δημόσιου δικαίου.

2. «Οργανισμός δημόσιου δικαίου», κάθε οργανισμός που:

α) Έχει συσταθεί με συγκεκριμένο σκοπό την κάλυψη αναγκών γενικού συμφέροντος που δεν έχουν βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα.

β) Έχει νομική προσωπικότητα.

588 ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ)

γ) Χρηματοδοτείται για τη δραστηριότητά του κατά κύριο λόγο από το Κράτος, τους Ο.Τ.Α. ή άλλους οργανισμούς δημόσιου δικαίου, είτε η διαχείρισή του υπόκειται στην εποπτεία των ανωτέρω είτε διοικείται, διευθύνεται ή εποπτεύεται από όργανο, του οποίου ο μεγαλύτερος αριθμός των μελών διορίζεται από το Κράτος, τους Ο.Τ.Α. ή άλλους οργανισμούς δημόσιου δικαίου.

3. «Έγγραφο προς περαιτέρω χρήση», κάθε έγγραφο, το οποίο εκδίδεται ή κατέχεται από τους φορείς του δημόσιου τομέα και ιδίως μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιοι οδηγίες, απαντήσεις των διοικητικών αρχών, γνωμοδοτήσεις, αποφάσεις, αναφορές, ανεξάρτητα από το μέσο αποτύπωσης που χρησιμοποιείται (π.χ. αποτύπωση σε χαρτί, αποθήκευση σε ηλεκτρονική μορφή ή ηχητική, οπτική, οπτικοακουστική εγγραφή), καθώς και τμήμα τέτοιου εγγράφου. Ως «έγγραφα», για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του νόμου λογίζονται και τα ιδιωτικά έγγραφα που βρίσκονται σε αρχεία (φακέλους) φορέων του δημόσιου τομέα και χρησιμοποιήθηκαν ή λήφθηκαν υπόψη για τον καθορισμό της διοικητικής τους δράσης.

4. «Περαιτέρω χρήση», η χρήση, από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εγγράφων που βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημόσιου τομέα, για εμπορικούς ή μη σκοπούς, πέραν του αρχικού σκοπού της εκπλήρωσης δημόσιας αποστολής, για τον οποίο εκδόθηκαν τα έγγραφα αυτά. Η ανταλλαγή εγγράφων μεταξύ φορέων του δημόσιου τομέα κατά την άσκηση της δημόσιας αποστολής τους

δεν συνιστά περαιτέρω χρήση.

Άρθρο 5

Προθεσμία αιτήσεων για περαιτέρω χρήση εγγράφων

1. Αιτήματα ως προς τη χορήγηση εγγράφων για περαιτέρω χρήση υποβάλλονται εγγράφως ή σε ηλεκτρονική μορφή στην υπηρεσία, η οποία έχει εκδώσει ή έχει στην κατοχή της το έγγραφο. Οι φορείς του δημόσιου τομέα των άρθρων 3 και 4 αυτού του νόμου επεξεργάζονται, με ηλεκτρονικά μέσα όπου αυτό είναι δυνατό και ενδεδειγμένο, τα σχετικά αιτήματα και διαθέτουν το έγγραφο προς περαιτέρω χρήση στον αιτούντα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις επόμενες παραγράφους.

2. Οι φορείς του δημόσιου τομέα επεξεργάζονται την αίτηση και παραδίδουν τα έγγραφα προς περαιτέρω χρήση στον αιτούντα στην προθεσμία που ορίζουν οι κείμενες διατάξεις. Αν δεν προβλέπεται προθεσμία για την έγκαιρη χορήγηση των εγγράφων, οι παραπάνω φορείς χορηγούν το έγγραφο μέσα σε είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες από την παραλαβή της αίτησης. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται μέχρι (20) είκοσι εργάσιμες, επιπλέον, ημέρες για τις περίπλοκες ή μεγάλης κλίμακας αιτήσεις. Στην περίπτωση αυτή γνωστοποιείται στον αιτούντα, μέσα σε τρεις (3) εβδομάδες από την αρχική αίτηση, ότι απαιτείται περισσότερος χρόνος για την επεξεργασία της.

3. Σε περίπτωση απόρριψης του συνόλου ή μέρους της αίτησης προς παροχή εγγράφου για περαιτέρω χρήση, οι φορείς του δημόσιου τομέα υποχρεούνται να γνωστοποιούν εγγράφως στον αιτούντα τους λόγους απόρριψης. Αν η απορριπτική απόφαση οφείλεται στην ύπαρξη πνευματικών δικαιωμάτων τρίτων, ο φορέας του δημόσιου τομέα υποχρεούται να αναφέρει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι δικαιούχος του εν λόγω δικαιώματος ή εκείνον από τον οποίο έλαβε το σχετικό υλικό.

4. Κατά της απορριπτικής απόφασης του οικείου φορέα επιτρέπεται η άσκηση διοικητικής προσφυγής (αίτηση θεραπείας) για επανεξέταση του θέματος. Η προσφυγή αυτή ασκείται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της απορριπτικής απόφασης. Στην απορριπτική απόφαση αναφέρεται πάντοτε η δυνατότητα άσκησης προσφυγής και η προθεσμία άσκησής της.

5. Κατά της απόφασης του οικείου φορέα, που απορριπτει τη διοικητική προσφυγή της προηγούμενης παραγράφου, επιτρέπεται η άσκηση διοικητικής προσφυγής ενώπιον του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, ο οποίος κρίνει σε δεύτερο βαθμό κατά νόμο και κατ' ουσία. Η προσφυγή αυτή ασκείται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της απορριπτικής απόφασης επί της πρώτης προσφυγής.

6. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορούν να συντημηθούν οι προθεσμίες αυτού του άρθρου, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο.

Άρθρο 6

Μορφές διάθεσης των εγγράφων

1. Οι φορείς του δημόσιου τομέα διαθέτουν τα έγγραφα τους με την υφιστάμενη μορφή ή γλώσσα. Η διάθεσή τους, όπου αυτό είναι δυνατό και ενδεδειγμένο,

γίνεται με ηλεκτρονικά μέσα. Οι φορείς του δημόσιου τομέα δεν υποχρεούνται να διαμορφώνουν ή να προσαρμόζουν τα έγγραφα, ώστε να ανταποκρίνονται στο αίτημα παροχής τους, ούτε υποχρεούνται να παρέχουν αποσπάσματα εγγράφων, όταν αυτό συνεπάγεται δυσανάλογη προσπάθεια και επεξεργασία που υπερβαίνει έναν απλό χειρισμό.

2. Οι διατάξεις των άρθρων αυτού του κεφαλαίου δεν παρέχουν σε οποιονδήποτε τρίτο το δικαίωμα να απαιτήσει από το φορέα του δημόσιου τομέα την παραγωγή συγκεκριμένου τύπου εγγράφων για το σκοπό της περαιτέρω χρήσης τους.

3. Η περαιτέρω χρήση των εγγράφων υπόκειται στον περιορισμό ότι το περιεχόμενό τους δεν πρέπει να αλλοιωθεί ούτε να διαστρεβλωθεί με οποιονδήποτε τρόπο, καθώς και ότι πρέπει να γίνεται αναφορά στην πηγή προέλευσής τους και στην ημερομηνία τελευταίας επικαιροποίησής τους. Οι περιορισμοί αυτοί γνωστοποιούνται εγγράφως στον αιτούντα κατά τη χορήγηση του εγγράφου.

4. Οι φορείς του δημόσιου τομέα δεν φέρουν ευθύνη για τις περιπτώσεις μη ορθής περαιτέρω χρήσης των εγγράφων. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων της παραγράφου 3 αυτού του άρθρου οι παραβάτες τιμωρούνται σύμφωνα με το άρθρο 458 του Ποινικού Κώδικα περί παράβασης διοικητικών διατάξεων, εκτός εάν προβλέπεται βαρύτερη ποινή από άλλες διατάξεις.

Άρθρο 7

Άδειες και λοιποί όροι για την περαιτέρω χρήση εγγράφων

1. Οι φορείς του δημόσιου τομέα μπορούν να επιτρέπουν την άνευ όρων περαιτέρω χρήση εγγράφων ή να επιβάλλουν όρους μέσω αδειοδότησης, ή με άλλους τρόπους, συμπεριλαμβανομένης και της επιβολής τελών. Ο καθορισμός των όρων του προηγούμενου εδαφίου γίνεται με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Προκειμένου για εποπτευόμενους φορείς, η απόφαση αυτή εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του οικείου φορέα. Οι όροι που επιβάλλονται δεν μπορεί να οδηγούν σε περιορισμό ή στρέβλωση του ανταγωνισμού. Με κοινή απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται το ύψος των τελών, όπου αυτά επιβάλλονται.

2. Όπου για την περαιτέρω χρήση εγγράφων προβλέπονται άδειες, οι φορείς του δημόσιου τομέα πρέπει να εξασφαλίζουν, όπου τούτο είναι δυνατόν, τη διάθεση τυποποιημένων αδειών σε ψηφιακή μορφή και με δυνατότητα ηλεκτρονικής επεξεργασίας τους. Οι άδειες αυτές είναι δυνατόν να προσαρμόζονται, προκειμένου να αντιμετωπίζουν ειδικότερες περιπτώσεις αιτήσεων αδειοδότησης.

Άρθρο 8

Αρχές που διέπουν την επιβολή τελών για περαιτέρω χρήση εγγράφων

1. Εφόσον επιβάλλονται τέλη, είτε σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του νόμου είτε σύμφωνα με ήδη ισχύουσες διατάξεις, το συνολικό έσοδο από την άδεια περαιτέρω χρήσης εγγράφων δεν πρέπει να υπερβαίνει το κόστος συλλογής, παραγωγής, αναπαραγωγής και διάδοσής τους, συμπεριλαμβανομένης μιας εύλογης απόδοσης της επένδυσης, στην οποία έχει προβεί ο οικείος δημόσιος φορέας, αφού ληφθεί υπόψη και το πιθανό κόστος

για την περαιτέρω επεξεργασία, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 2 αυτού του νόμου. Τα τέλη πρέπει να υπολογίζονται με βάση το κόστος που προκύπτει κατά τη διάρκεια της αντίστοιχης λογιστικής περιόδου και σύμφωνα με τις λογιστικές αρχές που εφαρμόζονται στους οικείους φορείς του δημόσιου τομέα.

2. Όταν ο φορέας του δημόσιου τομέα εκδίδει ή κατέχει έγγραφα, τα οποία εμπεριέχουν πληροφορίες και χρησιμοποιεί τις πληροφορίες αυτές στο πλαίσιο των οικονομικών δραστηριοτήτων του, δεν μπορεί να επιβάλλει τέλη υψηλότερα από τα προβλεπόμενα στην προηγούμενη παράγραφο.

Άρθρο 9

Διαφάνεια ως προς τους όρους χορήγησης των εγγράφων

1. Οι όροι, καθώς και τα πάγια τέλη για την περαιτέρω χρήση εγγράφων καθορίζονται εκ των προτέρων και δημοσιοποιούνται, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, όπου αυτό είναι δυνατό και ενδεδειγμένο. Ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, ο φορέας του δημόσιου τομέα αναφέρει τη βάση υπολογισμού για το δημοσιευόμενο τέλος, καθώς και τους παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των τελών σε ειδικές περιπτώσεις.

2. Σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή αποφασίσει να μην διαθέτει πλέον ορισμένα έγγραφα προς περαιτέρω χρήση ή να σταματήσει την ενημέρωση των σχετικών αρχείων, σε οποιαδήποτε μορφή και αν αυτά τηρούνται, θα πρέπει να δημοσιοποιεί την απόφασή της αυτή χωρίς υπαίτια καθυστέρηση και, κατά προτίμηση, με ηλεκτρονικά μέσα.

Άρθρο 10

Μέτρα διευκόλυνσης της αναζήτησης εγγράφων

Οι φορείς του δημόσιου τομέα μεριμνούν, ώστε να λαμβάνονται τα μέτρα που είναι αναγκαία για τη διευκόλυνση της αναζήτησης εγγράφων προς περαιτέρω χρήση, όπως η κατάρτιση και διάθεση καταλόγων των κυριότερων εγγράφων με δυνατότητα ηλεκτρονικής πρόσβασης, καθώς και η δημιουργία ιστοσελίδων που συνδέονται με αποκεντρωμένους καταλόγους. Οι φορείς του δημόσιου τομέα λαμβάνουν ειδική μέριμνα για τη διευκόλυνση των ατόμων με αναπηρίες στην αναζήτηση εγγράφων για περαιτέρω χρήση.

Άρθρο 11

Αποφυγή διακρίσεων

1. Οι όροι που επιβάλλονται για την περαιτέρω χρήση εγγράφων δεν επιτρέπεται να επιφέρουν διακρίσεις μεταξύ όμοιων κατηγοριών περαιτέρω χρήσης.

2. Αν τα έγγραφα χρησιμοποιούνται περαιτέρω από φορέα του δημόσιου τομέα ως αρχικό υλικό για οικονομικές δραστηριότητές του, που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της δημόσιας αποστολής του, τα έγγραφα αυτά παρέχονται με τα ίδια τέλη και τους ίδιους όρους που ισχύουν για τους άλλους χρήστες.

Άρθρο 12

Απαγόρευση αποκλειστικών ρυθμίσεων

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 αυτού του άρθρου, συμβάσεις ή άλλες ρυθμίσεις μεταξύ των φορέων του δημόσιου τομέα που κατέχουν τα έγγραφα και τρίτων δεν θεμελιώνουν αποκλειστικά δικαιώματα και δεν εμποδίζουν την περαιτέρω χρήση των εγγράφων αυτών.

2. Στις περιπτώσεις όπου προβλέπεται δυνατότητα χορήγησης αποκλειστικών δικαιωμάτων για την παροχή

υπηρεσίας δημόσιου συμφέροντος, η βασιμότητα του λόγου για τη χορήγηση αυτή υποβάλλεται σε τακτική επανεξέταση και, σε κάθε περίπτωση, τουλάχιστον κάθε τριετία. Συμβατικές ή άλλες ρυθμίσεις, που προβλέπουν αποκλειστικά δικαιώματα, μετά την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου δημοσιοποιούνται.

3. Υφιστάμενες συμβάσεις ή άλλες ρυθμίσεις που προβλέπουν αποκλειστικά δικαιώματα, οι οποίες δεν εμπίπτουν στην παράγραφο 2 αυτού του άρθρου, παύουν να ισχύουν με τη λήξη της σύμβασης ή, με τη λήξη του τυχόν χρονικού ορίου της ρύθμισης και σε κάθε περίπτωση, το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2008.

Άρθρο 13

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα, καθώς και ζητήματα με χαρακτηρισμό τεχνικό ή λεπτομερειακό αναφορικά με την περαιτέρω χρήση των εγγράφων.

Άρθρο 14

Κώδικας πρόσβασης στα δημόσια έγγραφα

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται εντός έτους από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δικαιοσύνης, κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο, υπό τον τίτλο «Κώδικας πρόσβασης στα δημόσια έγγραφα», οι ισχύουσες διατάξεις που αφορούν το δικαίωμα, τους όρους και τη διαδικασία πρόσβασης στα δημόσια έγγραφα, οι διατάξεις του νόμου αυτού για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα και κάθε άλλη συναφής διάταξη, η οποία εμμέσως τροποποιεί ή συμπληρώνει τις ανωτέρω διατάξεις.

2. Κατά την κωδικοποίηση αυτή επιτρέπεται, χωρίς αλλοίωση της έννοιας των διατάξεων που ισχύουν, η

590 ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ)

νέα διάρθρωση του νομοθετικού υλικού, όπως η διάσπαση ή συγχώνευση άρθρων ή προσθήκη νέων και η νέα γενικώς κατάστρωση αυτού, η απόλειψη των διατάξεων που έχουν ρητώς ή σιωπηρώς καταργηθεί, καθώς και των μεταβατικών διατάξεων, η διόρθωση φράσεων που περιέχουν κανόνες που έχουν καταργηθεί ή τροποποιηθεί, η διενέργεια διορθώσεων και προσαρμογών στη φραστική διατύπωση και η διενέργεια των αναγκαίων προσαρμογών εν όψει της γενικώς ισχύουσας νομοθεσίας.

Άρθρο 37

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν από τις διατάξεις του ορίζεται διαφορετικά.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 15 Μαρτίου 2006

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Π. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Γ. ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Γ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ Σ. ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Δ. ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ Α. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
Μ.-Γ. ΛΙΑΠΗΣ Β. ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ
ΥΦΥΠ. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Γ. ΟΡΦΑΝΟΣ

*Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα
του Κράτους.*

Αθήνα, 15 Μαρτίου 2006

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Α. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ